ഗരുഡപുരാണമ്/ആചാരകാണ്ഡഃ/അധ്യായഃ 152

വേദവ്യാസഃ

ശ്രീഗരുഡമഹാപുരാണമ് 152
ധന്വന്തരിരുവാച .
അഥാതോ യക്ഷ്മരോഗസ്യ നിദാനം പ്രവദാമ്യഹമ് .
അനേകരോഗാനുഗതോ ബഹുരോഗപുരോഗമഃ .. 1,152.1 ..

രാജയക്ഷ്മാ ക്ഷയഃ ശോഷോ രോഗരാഡിതി കഥ്യതേ .
നക്ഷത്രാണാം ദ്വിജാനാഞ്ച രാജ്ഞോഽഭൂദ്യദയം പുരാ .. 1,152.2 ..

യച്ച രാജാ ച യക്ഷ്മാ ച രാജയക്ഷ്മാ തതോ മതഃ .
ദേഹൗഷധക്ഷയകൃതേഃ ക്ഷയസ്തത്സമ്ഭവാച്ച സഃ .. 1,152.3 ..

രസാദിശോഷണാച്ഛോഷോ രോഗരാഡിതി രാജവത് .
സാഹസം വേഗസംരോധഃ ശുക്രൗജഃ സ്നേഹസംക്ഷയഃ .. 1,152.4 ..

അന്നപാനവിധിത്യാഗശ്ചത്വാരസ്തസ്യഹേതവഃ .
തൈരുദീർണോഽനിലഃ പിത്തം വ്യർഥം ചോദീര്യ സർവതഃ .. 1,152.5 ..

ശരീരസന്ധിമാവിശ്യ താഃ ശിരാഃ പ്രതിപീഡയൻ .
മുഖാനി സ്രോതസാം രുദ്ധ്വാ തഥൈവാതിവിസൃജ്യ വാ .. 1,152.6 ..

മധ്യമൂർധ്വമധസ്തിര്യഗവ്യഥാം സഞ്ജനയേദ്ധ്യദഃ .
രൂപം ഭവിഷ്യതസ്തസ്യ പ്രതിശ്യായോ ഭൃശം ജ്വരഃ .. 1,152.7 ..

പ്രസേകോ മുഖമാധുര്യം മാർദവം വഹ്നിദേ ഹയോഃ .
ലൗല്യഭാവോഽന്നപാനാദൗ ശുചാവശുചിവീക്ഷണമ് .. 1,152.8 ..

മക്ഷികാതൃണകേശാദിപാതഃ പ്രായോഽന്നപാനയോഃ .
ഹൃല്ലാസശ്ഛർദിരരുചിരസ്നാത്യേഽപി ബലക്ഷയഃ .. 1,152.9 ..

പാണ്യോരുവക്ഷഃ പാദാസ്യകുക്ഷ്യക്ഷ്ണോരതിശുക്ലതാ .

ബാഹ്വോഃ പ്രതോദോ ജിഹ്വായാഃ കായേ ബൈഭത്സ്യദർശനമ് .. 1,152.10 ..

സ്ത്രീമദ്യമാംസപ്രിയതാ ഘൃണിതാ മൂർധഗുണ്ഠനമ് .
നഖകേശാസ്ഥിവൃദ്ധിശ്ച സ്വപ്നേ ചാഭിഭവോ ഭവേത് .. 1,152.11 ..

പതനം കൃകലാസാഹികപിശ്വാപദപക്ഷിഭിഃ .
കേശാസ്ഥിതുഷഭസ്മാദിതരൗ സമധിരോഹണമ് .. 1,152.12 ..

ശൂന്യാനാം ഗ്രാമദേശാനാം ദർശനം ശുഷ്യതോഽമ്ഭസഃ .
ജ്യോതിർദിവി ദവാഗ്നീനാം ജ്വലതാം ച മഹീരുഹാമ് .. 1,152.13 ..

പീനസശ്വാസകാസം ച സ്വരമൂർധരുജോഽരുചിഃ .
ഊർധ്വനിഃ ശ്വാസസംശോഷാവധശ്ഛർദിശ്ച കോഷ്ഠഗേ .. 1,152.14 ..

സ്ഥിതേ പാർശ്വേ ച രുഗ്ബോധേ സന്ധിസ്ഥേ ഭവതി ജ്വരഃ .
രൂപാണ്യേകാദശൈതാനി ജായന്തേ രാജയക്ഷ്മണഃ .. 1,152.15 ..

തേഷാമുപദ്രവാന്വിദ്യാത്കണ്ഠധ്വംസകരീ രുജാഃ .
ജൃമ്ഭാങ്ഗമർദനിഷ്ഠീവവഹ്നിമാന്ദ്യാസ്യപൂതിതാ .. 1,152.16 ..

തത്ര വാതാച്ഛിരഃ പാർശ്വശൂലനം സാംഗമർദനമ് .
കണ്ഠരോധഃ സ്വരഭ്രംശഃ പിത്താത്പാദാംസപാണിഷു .. 1,152.17 ..

ദാഹോഽതിസാരോഽസൃക്ഛർദിർമുഖഗന്ധോ ജ്വരോ മദഃ .
കഫാദരോചകച്ഛർദികാസാ അർധ്വാം ഗഗൗരവമ് .. 1,152.18 ..

പ്രസേകഃ പീനസഃ ശ്വാസഃ സ്വരഭേദോഽല്പവഹ്നിതാ .
ദോഷൈർമന്ദാനലത്വേന ശോഥലേപകഫോൽബണൈഃ .. 1,152.19 ..

സ്രോതോമുഖേഷു രുദ്ധേഷു ധാതുഷു സ്വല്പകേഷു ച .
വിദാഹോ മനസഃ സ്ഥാനേ ഭവന്ത്യന്യേ ഹ്യുപദ്രവാഃ .. 1,152.20 ..

പച്യതേ കോഷ്ഠ ഏവാന്നമമ്ലയുക്തൈ രസൈര്യുതമ് .
പ്രായോഽസ്യ ക്ഷയഭാഗാനാം നൈവാന്നം ചാങ്ഗപുഷ്ടയേ .. 1,152.21 ..

രസോ ഹ്യസ്യ ന രക്തായ മാംസായ കുരുതേ തു തത് .
ഉപഷ്ടബ്ധഃ സമന്താച്ച കേവലം വർതതേ ക്ഷയീ .. 1,152.22 ..

ലിങ്ഗേഷ്വല്പേഷ്വതിക്ഷീണം വ്യാധൗ ഷട്കരണക്ഷയമ് .
വർജയേത്സാധയേദേവ സർവേഷ്വപി തതോഽന്യഥാ .. 1,152.23 ..

ദോഷൈർവ്യസ്തൈഃ സമസ്തൈശ്ച ക്ഷയാത്സർവസ്യ മേദസഃ .
സ്വരഭേദോ ഭവേത്തസ്യ ക്ഷാമോ രൂക്ഷശ്ചലഃ സ്വരഃ .. 1,152.24 ..

ശുകവർണാഭകണ്ഠത്വം സ്നിഗ്ധോഷ്ണോപശമോഽനിലാത് .

പിത്താത്താലുഗലേ ദാഹഃ ശോഷോ ഭവതി സന്തതമ് .. 1,152.25 ..

ലിമ്പന്നിവ കഫൈഃ കണ്ഠം മുഖം ഘുരഘുരായതേ .
സ്വയം വിരുദ്ധൈഃ സർവൈസ്തു സർവാലിങ്ഗൈഃ ക്ഷയോ ഭവേത് .. 1,152.26 ..

ധൂമായതീവ ചാത്യർഥമുദേതി ശ്ലേഷ്മലക്ഷണമ് .
കൃച്ഛ്രസാധ്യാഃ ക്ഷയാശ്ചാത്ര സർവൈരല്പഞ്ച വർജയേത് .. 1,152.27 ..

ഇതി ശ്രീഗാരുഡേ മഹാപുരാണേ പൂർവഖണ്ഡേ പ്രഥമാംശാഖ്യേ ആചാരകാണ്ഡേ യക്ഷ്മനിദാനാ നാമ ദ്വിപഞ്ചാശദുത്തരശതതമോഽധ്യായഃ
